

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи

Оксана ГОДОВАНЕЦЬ

« 28 » _____ 2025 р.

ДОВІДНИК ДЛЯ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни

«Основи патентознавства, інтелектуальної власності та впровадження
результатів наукового дослідження»

Галузь знань – I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Спеціальність – II Стоматологія

Освітній ступінь – доктор філософії

Форма здобуття освіти – очна (денна, вечірня), заочна

Кафедра фтизіатрії та пульмонології

Схвалено на засіданні кафедри фтизіатрії та пульмонології
«25» серпня 2025 року (протокол № 1).

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

Лілія ТОДОРІКО

Схвалено предметною методичною комісією з терапевтичних дисциплін
«27» серпня 2025 року (протокол № 7).

Голова предметної методичної
комісії

_____ (підпис)

Віктор ТАЩУК

Чернівці – 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	Фтизіатрії та пульмонології
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Тодоріко Лілія Дмитрівна – доктор медичних наук, професор, l_d_todoriko@bsmu.edu.ua Єременчук Інґа Василівна – кандидат медичних наук, доцент, ingae@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/ftiziatriyi-ta-pulmonologiyi/
Веб-сайт кафедри	https://sites.google.com/a/bsmu.edu.ua/kafedra-ftiziatriie-ta-pulmonologiie
E-mail	pulmonology@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. І.Богуна,18
Контактний телефон	+38 (0372) 55-53-80

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Лекції	10
Практичні заняття	30
Самостійна робота	50
Вид заключного контролю	залік

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

Навчальна дисципліна «Основи патентознавства, інтелектуальної власності та впровадження результатів наукового дослідження» спрямована на формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти системних знань і практичних навичок у сфері правової охорони, презентації, використання та впровадження результатів наукової діяльності.

Курс охоплює теоретичні та прикладні аспекти патентознавства, включаючи класифікацію об'єктів інтелектуальної власності, критерії патентоспроможності, національні та міжнародні процедури патентування. Значна увага приділяється сучасним інструментам патентно-інформаційного пошуку, роботі з наукометричними базами даних, а також питанням академічної доброчесності та авторського права у наукових публікаціях. Окремим блоком розглядаються механізми трансферу технологій та стратегії комерціалізації результатів досліджень у медицині та біомедичних науках: ліцензування, стартапи, spin-off компанії, партнерство з фармацевтичними організаціями, грантове та венчурне фінансування.

Вивчення дисципліни забезпечує інтеграцію наукових результатів у практику охорони здоров'я через різні форми впровадження (інформаційні листи, методичні рекомендації, стандарти лікування) та сприяє розвитку навичок ефективної наукової комунікації – підготовки статей, усних та постерних доповідей, мультимедійних презентацій.

Таким чином, дисципліна поєднує правові, науково-організаційні та практичні аспекти інноваційного процесу, сприяючи підвищенню конкурентоспроможності наукових результатів аспірантів та їх інтеграції у світовий науково-освітній простір.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу – <https://cutt.ly/ArUqCMFh>;
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять – <https://cutt.ly/jrUqBS36>;

- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти – <https://cutt.ly/3rUqMAbV>;
- Кодекс академічної доброчесності – <https://cutt.ly/FrUq1ljK>;
- Положення про запобігання академічному плагиату – <https://cutt.ly/MrUq6QAAt>;
- Положення про порядок та умови обрання здобувачами освіти вибіркового дисциплін – <https://cutt.ly/srUwo6Ci>;
- Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти – <https://cutt.ly/SrUwp1ie>;
- Правила поведінки здобувачів освіти – <https://cutt.ly/ErUq72rZ>;
- Правила внутрішнього трудового розпорядку – <https://cutt.ly/UrUwiACe>.

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі здобувачами освіти та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика деделайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
Етика і методологія наукового дослідження	Проектний менеджмент у науковій діяльності
Біостатистика	
Сучасні інформаційні технології	

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1. Метою викладання навчальної дисципліни є формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти системи знань, умінь і навичок у сфері захисту прав інтелектуальної власності, проведення патентно-інформаційних досліджень, підготовки наукових публікацій та ефективного впровадження результатів наукової діяльності у медичну практику та освітньо-науковий простір.

Навчальна дисципліна забезпечує набуття здобувачами ступеня доктора філософії компетентностей і навичок, спрямованих на досягнення глобальних Цілей сталого розвитку до 2030 року, визначених Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН №70/1 та Указом Президента України №722/2019, зокрема реалізацію Цілі 4 «Забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для

всіх», яка забезпечується через впровадження дослідницько-орієнтованого навчання, формування універсальних навичок науковця, академічної доброчесності, педагогічної компетентності та готовності до навчання впродовж життя, що закладено у компетентності та програмні результати навчання дисципліни.

6.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- засвоєння основних понять і класифікації об'єктів інтелектуальної власності у біомедичних дослідженнях;
- набуття знань про критерії патентоздатності та порядок одержання правової охорони в Україні та за кордоном;
- формування навичок здійснення патентно-інформаційного пошуку з використанням національних і міжнародних баз даних;
- оволодіння принципами академічної доброчесності та авторського права у наукових публікаціях;
- набуття компетентностей щодо підготовки наукових статей, усних та постерних доповідей, мультимедійних презентацій;
- ознайомлення з сучасними підходами до трансферу технологій та комерціалізації результатів наукової діяльності у сфері медицини;
- розвиток здатності інтегрувати результати власних досліджень у практику охорони здоров'я та міжнародний науковий простір.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

7.1. інтегральна:

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми стоматології і дотичні міждисциплінарні проблеми, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

7.2. загальні:

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

7.3. спеціальні (фахові, предметні):

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в стоматології і дотичних до неї суміжних напрямів медицини і можуть бути опубліковані у провідних міжнародних наукових виданнях.

СК02. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері стоматології та дотичні до них міждисциплінарні проекти.

СК03. Здатність презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та інноваційних проектів у сфері стоматології усно і письмово державною мовою та однією з офіційних мов Європейського Союзу, оприлюднювати результати досліджень у провідних міжнародних наукових виданнях.

СК05. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики стоматології, виявляти проблеми, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в галузі охорони здоров'я, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень в стоматології.

СК06. Здатність застосовувати сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.

СК07. Здатність критично аналізувати, оцінювати і синтезувати нові та комплексні ідеї у сфері стоматології та з дотичних міждисциплінарних питань.

СК08. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує формування таких програмних результатів навчання (РН):

PH01. Мати концептуальні та методологічні знання зі стоматології та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

PH02. Глибоко розуміти загальні принципи та методи наук про здоров'я людини, основні тенденції їх розвитку, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних наукових розвідках у сфері стоматології та у викладацькій практиці.

PH03. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень та прикладні проблеми стоматології державною та іноземними мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

PH07. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти медичної направленості, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми у сфері медицини.

PH09. Планувати і виконувати дослідження зі стоматології та з дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, біоетики, належної клінічної практики (GMP), критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань.

PH10. Розробляти та досліджувати моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері стоматології та у дотичних міждисциплінарних напрямах.

8.1. Знати:

- Основні поняття, класифікацію та правові засади інтелектуальної власності.
- Види об'єктів інтелектуальної власності у сфері біомедичних досліджень (винаходи, корисні моделі, промислові зразки, авторське право тощо).
- Критерії патентоспроможності винаходів і корисних моделей у медицині.
- Порядок подання заявки на патент в Україні: вимоги, експертиза, строки.
- Міжнародні системи патентування (PCT, EPO, USPTO) та їх особливості.
- Принципи організації патентно-інформаційного пошуку.
- Сучасні наукометричні бази (Scopus, Web of Science, PubMed, Google Scholar) та їх значення для науковця.
- Основи авторського права у наукових публікаціях.
- Принципи академічної доброчесності, боротьби з плагіатом та самоцитуванням.
- Вимоги до наукових публікацій у фахових журналах України.
- Особливості підготовки статей до міжнародних рецензованих журналів (вимоги, подання, open access).
- Методи підготовки наукових доповідей та презентацій.
- Основи впровадження наукових результатів у практику охорони здоров'я (інформаційні листи, методичні рекомендації, стандарти).
- Моделі трансферу технологій у медицині (ліцензування, spin-off компанії, стартапи).
- Стратегії комерціалізації результатів досліджень (гранти, венчурні інвестиції, співпраця з бізнесом).

8.2. Уміти:

- Ідентифікувати об'єкти інтелектуальної власності у власних дослідженнях.
- Проводити аналіз відповідності розробки критеріям патентоспроможності.
- Готувати документи для подання патентної заявки в Україні.
- Застосовувати процедури міжнародного патентування.
- Виконувати патентно-інформаційний пошук у національних та міжнародних базах (WIPO, Espacenet, Google Patents).

- Працювати з наукометричними базами даних для відбору, аналізу та оцінки наукових публікацій.
- Писати наукові статті відповідно до вимог вітчизняних фахових видань.
- Готувати рукописи для міжнародних журналів з урахуванням специфіки видавців.
- Використовувати принципи академічної доброчесності у підготовці та поданні публікацій.
- Створювати усні доповіді та мультимедійні презентації для наукових заходів.
- Оформлювати постери та презентувати результати досліджень на конференціях.
- Розробляти документи для впровадження результатів досліджень у практику охорони здоров'я.
- Планувати шляхи трансферу технологій у медичній сфері.
- Розробляти базові бізнес-плани для комерціалізації результатів досліджень.
- Використовувати сучасні цифрові інструменти та програмне забезпечення для підтримки наукової роботи (менеджери бібліографії, програми перевірки на плагіат, системи управління проектами).

8.3. Демонструвати:

- Здатність інтегрувати знання з патентознавства, інтелектуальної власності та інноваційної діяльності у власну наукову практику.
- Навички наукової комунікації у національному та міжнародному контексті.
- Дотримання принципів академічної доброчесності у дослідницькій та публікаційній діяльності.
- Автономність та відповідальність у прийнятті рішень щодо охорони та впровадження результатів досліджень.
- Готовність до міждисциплінарної співпраці з колегами та бізнес-партнерами.
- Критичне мислення та здатність до оцінки нових ідей у сфері охорони здоров'я.
- Здатність до постійного професійного та наукового самовдосконалення.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

9.1. Конкретні цілі вивчення модуля (змістових модулів).

Модуль 1. ОСНОВИ ПАТЕНТОЗНАВСТВА, ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Змістовий модуль 1. Інноваційний процес у медицині. Інтелектуальна власність та патентування медичних розробок

Конкретні цілі:

- Ознайомити здобувачів освіти з основними поняттями інтелектуальної власності та специфікою її об'єктів у біомедичних дослідженнях.
- Сформулювати знання щодо критеріїв патентоспроможності та правової охорони медичних розробок.
- Забезпечити розуміння національної та міжнародної процедур патентування, включаючи підготовку заявки, експертизу та реєстрацію патенту.
- Розвинути практичні навички роботи з патентними документами та прикладами з медичної практики.
- Ознайомити здобувачів з методами патентно-інформаційного пошуку та основними міжнародними базами даних (WIPO, Espacenet, Google Patents).
- Сформулювати компетентність у використанні наукометричних ресурсів (Scopus, Web of Science, PubMed) для аналізу наукової продуктивності та пошуку інформації.

Змістовий модуль 2. Презентація результатів власного наукового дослідження

Конкретні цілі:

- Опанувати практичні навички роботи з наукометричними базами даних

- Забезпечити знання про правові та етичні аспекти авторського права у наукових публікаціях, включно з проблематикою плагіату та академічної доброчесності.
- Розвинути практичні навички написання та підготовки статей для вітчизняних і міжнародних наукових видань, з урахуванням сучасних вимог до структури, оформлення та рецензування.
- Ознайомити здобувачів освіти з методами підготовки усних, постерних та мультимедійних наукових презентацій, спрямованих на ефективну наукову комунікацію.
- Опанувати навички підготовки та презентації доповіді

Змістовий модуль 3. Впровадження, трансфер та комерціалізація результатів наукових досліджень

Конкретні цілі:

- Сформувані розуміння різних механізмів впровадження результатів наукових досліджень у практику охорони здоров'я (інформаційні листи, методичні рекомендації, стандарти лікування).
- Забезпечити знання про основи трансферу технологій у медицині, включаючи ліцензування, створення стартапів та spin-off компаній.
- Розвинути вміння формувати стратегії комерціалізації результатів наукових досліджень шляхом залучення грантового фінансування, венчурних інвестицій та співпраці з фармацевтичними компаніями.

9.2. Тематична структура модуля (змістових модулів).

МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ПАТЕНТОЗНАВСТВА, ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Змістовий модуль 1. Інноваційний процес у медицині. Інтелектуальна власність та патентування медичних розробок

Тема 1. Інноваційний процес у медицині: сутність, основні етапи розвитку, ключові учасники та роль дослідника у створенні і впровадженні наукових розробок у сфері охорони здоров'я.

Тема 2. Об'єкти інтелектуальної власності у біомедичних дослідженнях: винаходи, корисні моделі, промислові зразки та авторські права; специфіка їх правової охорони у науково-медичній сфері.

Тема 3. Патентоспроможність медичних розробок: критерії новизни, винахідницького рівня та промислової придатності; аналіз прикладів з національної та міжнародної практики.

Тема 4. Технологія отримання патенту в Україні: порядок підготовки та подання заявки, процедура експертизи, реєстрації та видачі охоронного документа.

Тема 5. Міжнародні системи патентування: особливості подання заявок через систему РСТ, Європейське патентне відомство та інші міжнародні механізми охорони прав інтелектуальної власності.

Тема 6. Патентно-інформаційний пошук: методика та інструменти роботи з вітчизняними (База даних Укрпатенту, «База даних заявок і патентів України на винаходи» та «База даних промислових зразків України») та міжнародними базами даних (WIPO, Espacenet, Google Patents), аналіз отриманих результатів.

Змістовий модуль 2. Презентація результатів власного наукового дослідження

Тема 7. Наукометричні бази даних (Scopus, Web of Science, PubMed) та їх значення для сучасного медичного дослідника: пошук наукової інформації, оцінювання цитованості, індекси впливовості.

Тема 8. Авторське право у наукових публікаціях: правові та етичні аспекти, питання академічної доброчесності, уникнення плагіату у медичних дослідженнях.

Тема 9. Підготовка наукової статті у вітчизняне фахове видання: структура наукової праці, основні вимоги до оформлення, процедура рецензування.

Тема 10. Написання статей для міжнародних рецензованих журналів: специфіка підготовки рукопису, вимоги видавців, принципи open access та їх значення для медичної науки.

Тема 11. Підготовка усної наукової доповіді: структурно-логічна організація наукового матеріалу, сучасні принципи візуалізації даних, техніки побудови аргументованої презентації та ефективної комунікації з науковою аудиторією, включно з веденням дискусії та відповідями на запитання.

Тема 12. Постерні та мультимедійні презентації в медичних дослідженнях: вимоги до структури, дизайну й наукового змісту; принципи ефективної візуальної комунікації; застосування цифрових інструментів для створення постерів та відеопрезентацій; аналіз прикладів оформлення відповідно до вимог міжнародних конференцій.

Змістовий модуль 3. Впровадження, трансфер та комерціалізація результатів наукових досліджень

Тема 13. Види впровадження результатів наукового дослідження у практику охорони здоров'я: нормативне закріплення результатів через інформаційні листи, методичні рекомендації та стандарти лікування. Освітнє та навчальне впровадження результатів дослідження у навчальних програмах, семінарах і тренінгах для медичних спеціалістів.

Тема 14. Трансфер технологій у медицині: механізми ліцензування, створення стартапів та spin-off компаній на основі результатів біомедичних досліджень.

Тема 15. Стратегії комерціалізації результатів досліджень у медичній науці: можливості залучення грантового фінансування, венчурних інвестицій та партнерства з фармацевтичними компаніями.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі			Самостійна робота здобувача освіти	Індивідуальна робота
		Аудиторні	Лекції	Практичні заняття		
1	2	3	4	5	6	
Модуль 1. Основи патентознавства, інтелектуальної власності та впровадження результатів наукового дослідження						
Змістовий модуль 1. Інноваційний процес у медицині. Інтелектуальна власність та патентування медичних розробок						
Тема 1. Інноваційний процес у медицині: сутність, основні етапи розвитку, ключові учасники та роль дослідника у створенні і впровадженні наукових розробок у сфері охорони здоров'я.	6	1	2	3	–	
Тема 2. Об'єкти інтелектуальної власності у біомедичних дослідженнях: винаходи, корисні моделі, промислові зразки та авторські права; специфіка їх правової охорони у науково-медичній сфері.	6	1	2	3	–	
Тема 3. Патентоспроможність медичних розробок: критерії новизни, винахідницького рівня та промислової придатності; аналіз прикладів з національної та міжнародної практики.	5,5	0,5	2	3	–	
Тема 4. Технологія отримання патенту в	5,5	0,5	2	3	–	

Україні: порядок підготовки та подання заявки, процедура експертизи, реєстрації та видачі охоронного документа.					
Тема 5. Міжнародні системи патентування: особливості подання заявок через систему РСТ, Європейське патентне відомство та інші міжнародні механізми охорони прав інтелектуальної власності.	5,5	0,5	2	3	—
Тема 6. Патентно-інформаційний пошук: методика та інструменти роботи з вітчизняними (База даних Укрпатенту, «База даних заявок і патентів України на винаходи» та «База даних промислових зразків України») та міжнародними базами даних (WIPO, Espacenet, Google Patents), аналіз отриманих результатів.	6,5	0,5	2	2	2
Разом за змістовим модулем 1	35	4	12	17	2
Змістовий модуль 2. Презентація результатів власного наукового дослідження					
Тема 7. Наукометричні бази даних (Scopus, Web of Science, PubMed) та їх значення для сучасного медичного дослідника: пошук наукової інформації, оцінювання цитованості, індекси впливовості.	6,5	0,5	2	2	2
Тема 8. Авторське право у наукових публікаціях: правові та етичні аспекти, питання академічної доброчесності, уникнення плагіату у медичних дослідженнях.	5,5	0,5	2	3	—
Тема 9. Підготовка наукової статті у вітчизняне фахове видання: структура наукової праці, основні вимоги до оформлення, процедура рецензування.	5,5	0,5	2	3	—
Тема 10. Написання статей для міжнародних рецензованих журналів: специфіка підготовки рукопису, вимоги видавців, принципи open access та їх значення для медичної науки.	5,5	0,5	2	3	—
Тема 11. Підготовка усної наукової доповіді: структурно-логічна організація наукового матеріалу, сучасні принципи візуалізації даних, техніки побудови аргументованої презентації та ефективної комунікації з науковою аудиторією, включно з веденням дискусії та відповідями на запитання.	6	1	2	3	—
Тема 12. Постерні та мультимедійні презентації в медичних дослідженнях: вимоги до структури, дизайну й наукового змісту; принципи ефективної візуальної комунікації; застосування цифрових інструментів для створення постерів та відеопрезентацій; аналіз прикладів оформлення відповідно до вимог міжнародних конференцій.	9	1	2	2	4
Разом за змістовим модулем 2	38	4	12	16	6

Змістовий модуль 3. Впровадження, трансфер та комерціалізація результатів наукових досліджень					
Тема 13. Види впровадження результатів наукового дослідження у практику охорони здоров'я: нормативне закріплення результатів через інформаційні листи, методичні рекомендації та стандарти лікування. Освітнє та навчальне впровадження результатів дослідження у навчальних програмах, семінарах і тренінгах для медичних спеціалістів.	6	1	2	3	–
Тема 14. Трансфер технологій у медицині: механізми ліцензування, створення стартапів та spin-off компаній на основі результатів біомедичних досліджень.	5,5	0,5	2	3	–
Тема 15. Стратегії комерціалізації результатів досліджень у медичній науці: можливості залучення грантового фінансування, венчурних інвестицій та партнерства з фармацевтичними компаніями.	5,5	0,5	2	3	–
Разом за змістовим модулем 3	17	2	6	9	–
Індивідуальна робота (за наявності)					8
УСЬОГО ГОДИН	90	10	30	42	8

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Інноваційний процес у медицині. Інтелектуальна власність та її ключові об'єкти у біомедичних дослідженнях	2
2	Патентоспроможність медичних розробок та національні процедури захисту медичних розробок. Технологія отримання патенту в Україні. Міжнародні системи патентування. Патентно-інформаційний пошук	2
3	Наукова комунікація медичного дослідника: наукометричні бази даних, етичні стандарти та сучасні підходи до підготовки публікацій у вітчизняних і міжнародних журналах	2
4	Методи підготовки наукових презентацій і формати представлення результатів медичних досліджень: структурно-логічна організація наукового матеріалу, принципи візуалізації даних та специфіка усних, постерних і мультимедійних виступів на міжнародних наукових заходах	2
5	Впровадження, трансфер і комерціалізація результатів наукових досліджень. Види впровадження наукових результатів у практику охорони здоров'я. Методичні стандарти, технологічні механізми та фінансові інструменти підтримки інновацій.	2
РАЗОМ		10

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1	Інноваційний процес у медицині: сутність, основні етапи розвитку, ключові учасники та роль дослідника у створенні і впровадженні наукових розробок у сфері охорони здоров'я	2
2	Об'єкти інтелектуальної власності у біомедичних дослідженнях: винаходи, корисні моделі, промислові зразки та авторські права; специфіка їх правової охорони у науково-медичній сфері.	2
3	Патентоспроможність медичних розробок: критерії новизни, винахідницького рівня та промислової придатності; аналіз прикладів з національної та міжнародної практики	2
4	Технологія отримання патенту в Україні: порядок підготовки та подання заявки, процедура експертизи, реєстрації та видачі охоронного документа	2
5	Міжнародні системи патентування: особливості подання заявок через систему РСТ, Європейське патентне відомство та інші міжнародні механізми охорони прав інтелектуальної власності	2
6	Патентно-інформаційний пошук: методика та інструменти роботи з вітчизняними (База даних Укрпатенту, «База даних заявок і патентів України на винаходи» та «База даних промислових зразків України») та міжнародними базами даних (WIPO, Espacenet, Google Patents), аналіз отриманих результатів	2
7	Наукометричні бази даних (Scopus, Web of Science, PubMed) та їх значення для сучасного медичного дослідника: пошук наукової інформації, оцінювання цитованості, індекси впливовості	2
8	Авторське право у наукових публікаціях: правові та етичні аспекти, питання академічної доброчесності, уникнення плагіату у медичних дослідженнях	2
9	Підготовка наукової статті у вітчизняне фахове видання: структура наукової праці, основні вимоги до оформлення, процедура рецензування	2
10	Написання статей для міжнародних рецензованих журналів: специфіка підготовки рукопису, вимоги видавців, принципи open access та їх значення для медичної науки	2
11	Підготовка усної наукової доповіді: структурно-логічна організація наукового матеріалу, сучасні принципи візуалізації даних, техніки побудови аргументованої презентації та ефективної комунікації з науковою аудиторією, включно з веденням дискусії та відповідями на запитання	2
12	Постерні та мультимедійні презентації в медичних дослідженнях: вимоги до структури, дизайну й наукового змісту; принципи ефективної візуальної комунікації; застосування цифрових інструментів для створення постерів та відеопрезентацій; аналіз прикладів оформлення відповідно до вимог міжнародних конференцій	2
13	Види впровадження результатів наукового дослідження у практику охорони здоров'я: нормативне закріплення результатів через інформаційні листи, методичні рекомендації та стандарти лікування. Освітнє та навчальне впровадження результатів дослідження у навчальних програмах, семінарах і тренінгах для медичних спеціалістів	2
14	Трансфер технологій у медицині: механізми ліцензування, створення стартапів та spin-off компаній на основі результатів біомедичних досліджень.	2
15	Стратегії комерціалізації результатів досліджень у медичній науці: можливості залучення грантового фінансування, венчурних інвестицій та партнерства з фармацевтичними компаніями	2
РАЗОМ		30

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

з/п		ГОДИН
1	Передаудиторна підготовка до практичних занять (теоретична підготовка та оволодіння практичними навичками) за планом практичних занять з навчальної дисципліни “Основи патентознавства, інтелектуальної власності та впровадження результатів наукового дослідження”	42
2	Патентний пошук (у базі Укрпатенту, Espacenet або WIPO) за темою власного дисертаційного дослідження з підготовкою аналітичної довідки (не менше 5 патентів-аналогів)	2
3	Бібліографічний огляд за темою дисертації у наукометричних базах (Scopus, PubMed тощо)	2
4	Оформлення постеру або мультимедійної презентації за матеріалами власного дослідження для подання на науковій конференції	4
РАЗОМ		50

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Усна доповідь на проблемну тематику, пов'язану з темою власного дисертаційного дослідження (у тому числі, результати власного дисертаційного дослідження) (до 20 хвилин).

15. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Патентний пошук (у базі Укрпатенту, Espacenet або WIPO) за темою власного дисертаційного дослідження з підготовкою аналітичної довідки (не менше 5 патентів-аналогів);
2. Бібліографічний огляд за темою дисертації у наукометричних базах (Scopus, PubMed тощо);
3. Оформлення постеру або мультимедійної презентації за матеріалами власного дослідження для подання на науковій конференції.

16. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Форма, порядок, методика та критерії оцінювання поточної навчальної діяльності.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. Контроль засвоєних здобувачами освіти знань, вмінь, практичних навичок проводиться за допомогою тестування, усного опитування, перевірки виконання індивідуальної роботи в межах відповідних тем практичних занять.

Оцінювання поточної навчальної діяльності здобувачів, підсумкового контролю дисципліни «Основи патентознавства, інтелектуальної власності та впровадження результатів наукового дослідження» в цілому здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Буковинському державному медичному університеті.

Поточне оцінювання здобувачів освіти з відповідних тем проводиться за традиційною 4-бальною системою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») з подальшим перерахунком у бальну рейтингову шкалу оцінювання ECTS відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Буковинському державному медичному університеті. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою з вивчення теми. **Здобувач повинен отримати оцінку з кожної теми.**

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності здобувачів при вивченні модуля 1 «Основи патентознавства, інтелектуальної власності та впровадження результатів наукового дослідження»:

Оцінка «відмінно» виставляється у випадку, коли здобувач знає зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпно точні та ясні відповіді без навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує тестові завдання та виконує практичні завдання різного ступеню складності.

Оцінка «добре» виставляється за умови, коли здобувач знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але

вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі тестові завдання і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найтяжчих випадках.

Оцінка «задовільно» ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує завдання та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам «задовільної» оцінки.

Форма, порядок, методика та критерії оцінювання індивідуальної самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Умови допуску до складання підсумкового контролю.

До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які відвідали всі аудиторні навчальні заняття (лекції, практичні заняття), передбачені календарним планом, виконали всі види робіт, передбачені програмою навчальної дисципліни та набрали за поточну частину діяльність кількість балів, не меншу за мінімальну. Здобувачу освіти, який не виконав всі види робіт, передбачені навчальною програмою, з поважної причини, вносяться корективи до індивідуального навчального плану і дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

Форма, порядок, методика та критерії оцінювання під час проведення підсумкового контролю.

Формою підсумкового контролю успішності навчання з дисципліни «Основи патентознавства, інтелектуальної власності та впровадження результатів наукового дослідження» є залік, який здійснюється по завершенню вивчення всіх тем модуля шляхом оцінки засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу з дисципліни на підставі результатів виконання передбачених програмою робіт на практичних заняттях.

Кількість тем практичних занять з навчальної дисципліни «Основи патентознавства, інтелектуальної власності та впровадження результатів наукового дослідження» визначається в робочій навчальній програмі і не передбачає окремого навчального заняття для приймання заліку.

17. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий модульний контроль не передбачено навчальним планом.

18. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ БАЛІВ

Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах), що виставляються на кожному навчальному занятті за відповідною темою, та балів за виконання індивідуальних завдань.

Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може набрати під час вивчення модуля, становить **200 балів**, у тому числі:

– за поточну навчальну діяльність – 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку здобувач може набрати під час вивчення модуля, становить **120 балів**, у тому числі:

– за поточну навчальну діяльність – 120 балів.

Поточне оцінювання здобувачів освіти з відповідних тематик проводиться за традиційною 4-бальною системою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») з подальшим перерахунком у багатобальну шкалу.

Конвертація балів у традиційні оцінки «5», «4», «3», «2» при засвоєнні теми модуля

Л	Ь	Н	И	Х	Г	О	В	И	Х	М	А	К	Т	Конвертація у бали традиційних оцінок	К	.	Г	Л	Р
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---------------------------------------	---	---	---	---	---

			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання	
			«5»	«4»	«3»	«2»		
Модуль 1 90/3	3 (№№ 1-3)	15	13	10,5	8	0	5	120

Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття.

Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну діяльність під час вивчення модуля – **200 балів**. Ця оцінка вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «відмінно» (40 балів), на кількість тем у модулі (13 балів x 15 = 195 балів) з додаванням балів за індивідуальну самостійну роботу (5 балів).

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач за поточну діяльність під час вивчення модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3» (8 балів), на кількість тем у модулі (8 балів x 15 = 120 балів), що в цілому дорівнює **120 балів**.

Конвертація кількості балів з дисципліни в оцінки за ECTS та 4-бальною (традиційною) шкалами

Кількість балів з дисципліни «**Основи патентознавства, інтелектуальної власності та впровадження результатів наукового дослідження**», яка нарахована здобувачам, конвертується у шкалу ECTS.

Конвертація балів з дисципліни «Основи патентознавства, інтелектуальної власності та впровадження результатів наукового дослідження» у шкалу ECTS:

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою
Від 180 до 200 балів	«5»
Від 150 до 179 балів	«4»
Від 149 до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати здобувач	«3»
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати здобувач	«2»

Оцінка ECTS у традиційну чотирибальну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала є **незалежними**.

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1. Основна (базова):

1. Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь О.В., Тропін В.В. та ін. Інтелектуальна власність: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.]. За заг. ред канд. юрид. наук, доц. Нестерцової-Собакарь О.В. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 140 с.
2. Гуроров О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. Х.: ХНАУ, 2017. 272 с.
3. Соболев Х.С., Петровська Н.І., Гуняк О.М. Методологія і принципи наукових досліджень: навч. посіб.; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2018. 87 с.
4. Сусліков Л.М., Студеняк І.П. Презентація наукових результатів: навч. посіб. ДВНЗ "Ужгород. нац. ун-т". Ужгород : Говерла, 2019. 298 с.

19.2 Допоміжна:

1. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» : Закон від 15.12.1993 р. № 3687-ХІІ (зі змінами і доповненнями).
2. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» : Закон від 23.12.1993 р. № 3770-ХІІ (зі змінами).
3. Закон України «Про авторське право і суміжні права» : Закон від 23.12.1993 р. № 3792-ХІІ (зі змінами).
4. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» : Закон від 15.12.1993 р. № 3689-ХІІ (зі змінами).
5. Закон України «Про комерційну таємницю» : Закон від 21.01.1994 р. № 3855-ХІІ (зі змінами).
6. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» : Закон від 26.11.2015 р. № 848-VIII.
7. Закон України «Про інноваційну діяльність» : Закон від 04.07.2002 р. № 40-IV.
8. Трансфер технологій та комерціалізація результатів наукових досліджень : метод. рекомендації / МОН України. Київ : МОН, 2019. 14 с.

19.3 Інформаційні ресурси:

1. Державна система правової охорони інтелектуальної власності. – Режим доступу: <https://ukrpatent.org/uk>
2. Європейський патентний офіс. – Режим доступу: <https://www.epo.org>
3. Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій. – Режим доступу: <https://nipo.gov.ua/>

20. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ (СИЛАБУСУ)

1. Тодоріко Лілія Дмитрівна – завідувач кафедри фтизіатрії та пульмонології, професор, д.мед.н.